

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....
ครั้งที่ ๗
วันศุกร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มีประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ขัชวราษฎร์ สุขสมจิตร	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายประมุท สุตตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพาณิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๘. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	
๙. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิช	
๑๐. พลอากาศเอก ทรงธรรม โขคณาพิทักษ์	
๑๑. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตอ	
๑๒. พลเรือเอก ธราธร ใจสุวรรณ	
๑๓. นายนิวัติไชย เกษมมงคล	
๑๔. พลตำรวจเอก พิชิต ควรเดชะคุปต์	
๑๕. นายภัทร์ คำพิทักษ์	
๑๖. พลเอก วัตติ ใจจนภักดี	
๑๗. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เข็คบุญเมือง	
๑๘. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรียังค์	
๑๙. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์	
๒๐. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ	
๒๑. พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	

กรรมการวิสามัญผู้ลากการประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. นายกิตติ วงศ์สินนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษภารศักดิ์ วรรณแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

บันทึกการประชุม^๑
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....
ครั้งที่ ๗
, วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มีประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ข้าราชการ สุขสมจิตร	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายประมุท สุตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายสีมา สีมานันท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพาณิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๘. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	
๙. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	
๑๐. พลอากาศเอก ทรงธรรม โขคณาพิทักษ์	
๑๑. พลอากาศเอก คงชัย แฉล้มเบตร	
๑๒. พลเรือเอก ธราธร ใจสุวรรณ	
๑๓. นายนิวัตติชัย เกษมมงคล	
๑๔. พลตำรวจเอก พิชิต ควรเดชะคุปต์	
๑๕. นายภัทร คำพิทักษ์	
๑๖. พลเอก วลิต ใจนภกี	
๑๗. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เข็ดบุญเมือง	
๑๘. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทรียังค์	
๑๙. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์	
๒๐. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ	
๒๑. พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	

กรรมการวิสามัญผู้ลากการประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. นายกิตติ วงศ์สินนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษวัชรศักดิ์ วรรณาแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ โภ Zeekon คณะกรรมการอธิการ
๕. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ ที่ปรึกษาคณะกรรมการอธิการ
๖. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๗. รองศาสตราจารย์เจษฎ์ โภณะวนิก
๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
๙. พลเอก โปวุฒิ บุนนาค
๑๐. พลตำรวจเอก พัชราภา วงศ์สุวรรณ
๑๑. พลเอก มารูต ปัชชาติสิengห์
๑๒. นายภาณุ อุทัยรัตน์
๑๓. พลเอก สรรษ์ย ใจลานท์
๑๔. พลเอก สิงหนีบ ก. สิงหนีบไพร

ที่ปรึกษาศักดิ์ผู้เข้าร่วมประชุม คือ
นายวินัย ดำรงค์คงคลุ

ผู้ชี้แจงคณะกรรมการอธิการบดี คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นายวิชญพล ฉวีวรรณ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒. นางสาวสุจิตตรา มโพธิ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

๑. นายสุรพงษ์ อินทรถาวร ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายนิติพันธ์ ประจวบHEMA ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ
๓. นายอภิชาติ ปุณยรัตนพงศ์ พนักงานได้ส่วนชำนาญการพิเศษ
๔. นายชัยยุทธ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล พนักงานได้ส่วนชำนาญการ
๕. นางสาวอพอลินท์ ลีมณเนศกุล พนักงานได้ส่วนชำนาญการ
๖. นางสาวกานดา ปานดำเน พนักงานได้ส่วนชำนาญการ
๗. นายปรีชา อุทธศรี พนักงานได้ส่วนปฏิบัติการ
๘. นายไสว ไชยแสง พนักงานได้ส่วนปฏิบัติการ
๙. นายธนัชพร พิศิษฐ์วนิช เจ้าหน้าที่การต่างประเทศปฏิบัติการ

ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เขียนมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๑. นางปวีณา ศิริพานิช	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
๒. นางสาวอونนนาต ชีวนันทกุล	นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ
๓. นายสวัสดิ์ ปัญญาจิราภัส	นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
 <u>ผู้เข้าร่วมประชุม</u>	
๑. พันตำรวจเอก ออมรฤทธิ์ คงกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๒. ร้อยตำรวจเอก ณัฐวัตร มิตรคุณ	ผลตำรวจนาย ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓. นายสมควร พึงทรัพย์	ผลตำรวจนาย ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๔. นายวิทูร สุรవัฒนานันท์	ผลตำรวจนาย จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๕. นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ	ร้อยตำรวจนาย พงษ์นิวัฒน์ ยุทธกันธ์บริการ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๖. ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาคริยานุโยค	ศ่าสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๗. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	นายสีมา สีมานันท์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๘. นายทวีชัย ภาชีเชาว์	นายสีมา สีมานันท์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๙. ร้อยตำรวจเอก ณัฐวัตร แก้วทิพย์เนตร	ผลตำรวจนาย บุญเรือง ผลพานิชย์ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑๐. พันโทหญิง เรืองพรรษา ชื่นเนียมธรรม

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลเอก วลิต ใจกลางก้าวตี

๑๑. พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนินท์

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

สำนักกรรมการ ๒

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๒๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุม พลตำรวจเอก ข้าราชการ สุขสมจิตร ประธาน
คณะกรรมการวิสามัญได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม^๑
สรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑.๑.๑ พันตำรวจเอก ออมฤทธิ์ คงกุล ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก ข้าราชการ สุขสมจิตร

๑.๑.๒ ร้อยตำรวจเอก ณัฐวัตร มิตรคุณ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก ข้าราชการ สุขสมจิตร

๑.๑.๓ นายสมควร พึงทรัพย์ ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

๑.๑.๔ นายวิทูร สุรవัฒนานันท์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ

๑.๑.๕ นายสมเจตน์ แก้วแสงใจ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ศาสตราจารย์คLINIC NICHEN นันทจิต

- ๑.๑.๖ ว่าที่ร้อยตรี วินัย ชาคริยานุโยค ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
- ๑.๑.๗ นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์ ผู้อำนวยการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานันท์
- ๑.๑.๘ นายทวีชัย ภาชีเชาว์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
- ๑.๑.๙ ร้อยตำรวจเอก ณัฐธารรัช แก้วทิพย์เนตร ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
- ๑.๑.๑๐ พันโทหงส์ เรืองพรรษา ชื่นเนียมธรรม ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก วัลต์ โรจนภักดี
- ๑.๑.๑๑ พันตำรวจตรี ปุณณวิช วรรคนินท์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
- ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ แบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็น

ตามที่ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญจัดทำแบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) โดยมีกำหนดระยะเวลาการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ จำนวน ๑๕ วัน ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่สำเนาแจกต่อที่ประชุมแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมได้

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (เรียงลำดับมาตรา)

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... เรียงลำดับมาตราโดยเริ่มจากมาตรา ๑๖๕ ปรากฏผลเป็นดังนี้

มาตรา ๑๖๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๕ เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ ผู้ใด เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าภาระนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๖๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖๖ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๖๗

รอการพิจารณา

มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจุงใจหรือได้จุงใจ เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลได้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

คำประยุตติ

พลเอก สาร ชื่นตรากุล เสนอคำประยุตติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๗ เป็นดังนี้
“มาตรา ๑๖๗ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจุงใจหรือได้จุงใจ เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่
ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือ
โดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด
ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาเนื่องจากพลเอก สาร ชื่นตรากุล
เสนอคำประยุตติ

มาตรา ๑๖๘

รองการพิจารณา

มาตรา ๑๖๘ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่
เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ
เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโทษ
จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับ
นิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุม
ภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตราหนึ่ง และ
ต้องระวังโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและ
นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของ
นิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคล
นั้น ไม่ว่าจะมีหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) .....

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชนิรบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

.....

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption 2003: UNCAC) (อนุสัญญา UNCAC)

ข้อบทที่ ๒๖ ความรับผิดของนิติบุคคล

(๑) รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องรับ責มาตราการที่อาจจำเป็นซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมายของตนในการกำหนดความรับผิดของนิติบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดที่กำหนดตามอนุสัญญานี้

(๒) ภายใต้หลักกฎหมายภายในของรัฐภาคี ความรับผิดของนิติบุคคลอาจเป็นความผิดทางอาญาทางแพ่ง หรือทางปกครองก็ได้

(๓) ความรับผิดเช่นว่าต้องไม่กระทบต่อความรับผิดทางอาญาของบุคคลธรรมดาก็ได้กระทำความผิด

(๔) รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องประกันเป็นการเฉพาะว่า นิติบุคคลที่ต้องรับผิดตามข้อนี้ต้องถูกอยู่ภายใต้มาตรการลงโทษทางอาญาและไม่ใช้อาญาติกรรมทั้งมาตรการลงโทษทางการเงินที่มีประสิทธิผลได้สัดส่วน และมีผลในการยับยั้งการกระทำความผิด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๖๓ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้านหรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภางังหวัดหรือสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๒๓/๕ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุม

ภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำการทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวังโดยปรับตัวแต่หนึ่งเท่าแต่เมื่อกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมีอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

**ข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (คณะกรรมการ
พิจารณาศึกษาเรื่องหน้า)**

ประเด็นการกำหนดโดยกรณไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าพนักงานใต้ส่วน (มาตรา ๑๖๔) ยังขาดสภาพบังคับกรณีการส่งมอบเอกสาร/หลักฐานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. (มาตรา ๓๓ (๔)) โดยถ้อยคำที่ปรากฏในมาตรา ๓๓ ยังไม่ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะให้หน่วยงานของรัฐให้ข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังเช่น อำนาจที่อยู่ในมาตรา ๒๕ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

คำแนะนำ

ผลเอก สถิต ชื่นตรรกุล เสนอคำแนะนำแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖๔ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวังโดยเจ้าหน้าที่ไม่เกินห้าสิบปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอความเห็นว่า ประเด็นความผิดเกี่ยวกับการให้สินบน เดิมเป็นกรณีที่ต้องแยกการพิจารณา กล่าวคือ กรณีที่มีผู้ให้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ แต่เจ้าหน้าที่ไม่รับ กับกรณีที่มีผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้แล้วเจ้าหน้าที่รับเพื่อไปกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ซึ่งทั้ง ๒ กรณีควรเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนสำหรับผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ดังกล่าวได้

เดิมกรณีการปรับบทสำหรับความผิดการให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน แต่เจ้าพนักงานไม่รับนั้น จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๔ เป็นอำนาจพนักงานสอบสวน

ต่อมาได้มีการบัญญัติเปลี่ยนหลักการไต่สวนให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่สวนประเด็นการให้สินบนเจ้าพนักงานได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๓/๕ พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยบัญญัติความผิดทั้งกรณีที่มีการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน แล้วเจ้าหน้าที่รับ และเจ้าหน้าที่ไม่รับ

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรร.) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ประเด็นความผิดเกี่ยวกับการให้สินบนนั้น เป็นไปตามหลักการเดิมของ พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ซึ่งเพิ่มเติมเพียงความในวรรคสาม “นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึง นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจ ในประเทศไทย” เท่านั้น

จากการศึกษาเปรียบเทียบ ในต่างประเทศมีการซื้อขายบริษัทเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทุจริตประ特斯การให้สินบนเกิดขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีมาตรการควบคุมภายในของ นิติบุคคลและสร้างความเข้าใจสำหรับภาคเอกชน โดยหลายองค์กรได้ทำบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Understanding: MOU) ให้มีการดำเนินการต่อมาตรการดังกล่าวด้วย อีกทั้ง การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ ที่รัฐต้อง ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึง “อันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ทั้งในภาครัฐและ “ภาคเอกชน” ดังนั้น การบัญญัติให้เอกชนมีมาตรการในการป้องกันการทุจริต จึงเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และปรับหลักการเข้าไปสู่ภาคเอกชนต่อไป

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อซักถามว่า ประเด็นที่ต้องพิจารณา คือ หากเป็นไปตามหลักการใน พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ แล้วเกิดปัญหาในทางปฏิบัติหรือไม่

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรร. ได้ตอบประเด็นซักถาม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

พระราชนบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเหตุผลในการตระหนักรู้ว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption: UNCAC) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ อันก่อให้เกิดหน้าที่ในการปฏิบัติตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าว หลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายภายในของประเทศไทยเพื่อ อนุวัติการตามอนุสัญญา ซึ่งเป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งในขณะนี้ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเป็นผู้ถูกประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามอนุสัญญา การที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเรื่องความพยายามและความจริงจังในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมถึงการแก้ไขปัญหาการทุจริตภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติดังกล่าว โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดความผิดการให้และรับสินบนที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต่างประเทศและเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ การกำหนดอายุความในกรณีหลบหนีและอายุความล่วงเหล

การลงโทษ การกำหนดการรับทรัพย์สินในคดีทุจริตให้เป็นไปตามหลักการรับทรัพย์ตามมูลค่า อีกทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับเจตนากรณ์ของการปฏิรูปประเทศในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีมีกลไกในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อนุวัติการตามพันธกรณีอนุสัญญาสหประชาชาติดังกล่าวถือเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะพิเศษ จึงควรบัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและความเชี่ยวชาญของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นหลักประกันว่าให้เกิดการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลมากเกินความจำเป็น นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องและความมืออาชีวะของทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้อง

ดังนั้น การปรับปรุงกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเป็นไปตามอนุสัญญา UNCAC ซึ่งต้องขยายอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ จึงไม่บังคับเฉพาะกรณีผู้รับอย่างเดียว ต้องเน้นการควบคุมและเพิ่มกลไกในการควบคุม รวมทั้งองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) ได้ออกมาตรการสำหรับนิติบุคคลแล้ว ทางนิติบุคคล มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำการผิดฐานให้สินบนดังกล่าวนั้น ผู้บริหารนิติบุคคลก็จะไม่มีความผิดในการให้สินบนเข่นกัน

อย่างไรก็ดี หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในมาตรา ๒๘ (๕) “หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น” จึงเป็นบทครอบคลุมต่อการดำเนินการดังกล่าวได้อยู่แล้ว

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การปรับฐานความผิดการให้สินบนต้องพิจารณาหน้าที่และอำนาจ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๘ และสอดคล้องกับข้อบที่ ๒๖ ความรับผิดนิติบุคคลของอนุสัญญา UNCAC โดยเป็นไปตามหลักการเดิมของพรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้นิติบุคคลหรือภาคเอกชนต้องมีความพร้อมเพื่อไม่ให้เกิดการให้สินบนดังกล่าว

คณะกรรมการธิการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า เมื่อการบัญญัตามาตรา ๑๖ เป็นไปตามหลักการเดิมตาม พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ จึงต้องความได้ว่า กฎหมายได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าไปดำเนินการต่อกรณีการให้สินบนของนิติบุคคลหรือภาคเอกชนได้ และถือเป็นที่ยอมรับในทางปฏิบัติแล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาเนื่องจากผลออก สก. ชื่นตรະภูล เสนอคำแนะนำ

มาตรา ๑๖๙

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจุงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับซู่เขญ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอมทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำการผิด

(๔) ใช้กำลังบังคับ ซู่เขญ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ_พนักงานอัยการ_หรือพนักงานสอบสวน_เพื่อจุงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่

ถ้าเจ้าพนักงาน เป็นผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งต้องระวังโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้

เทียบเคียงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (ฉบับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) (ฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ กร.)

มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจุงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความใน การดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเขี้ยว ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบ ประการอื่น เพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือ ไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือรื้อประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่ง ตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเขี้ยว ข่มขู่ ข่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น ต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงาน ในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อนุสัญญา UNCAC

ข้อบทที่ ๒๕ การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม

รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องรับenerimaมาตรการทางนิติบัญญัติและมาตรการอื่นที่อาจ จำเป็นในการกำหนดให้การกระทำดังต่อไปนี้เป็นความผิดอาญาเมื่อกระทำโดยเจตนา

(ก) การใช้กำลังบังคับ การคุกคาม หรือการข่มขู่ หรือการให้คำมั่นสัญญา การเสนอหรือการให้ประโยชน์อันมิควรได้เพื่อจูงใจให้มีการเบิกความอันเป็นเท็จหรือรบกวน การให้คำเบิกความหรือการนำพยานหลักฐานมาสืบในกระบวนการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดที่กำหนดตามอนุสัญญาฉบับนี้

(ข) การใช้กำลังบังคับ คุกคามหรือข่มขู่เพื่อรบกวนการปฏิบัติหน้าที่ราชการของ ผู้พิพากษาหรือเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดที่กำหนดตาม อนุสัญญานี้ ทั้งนี้ ความในอนุวรรคนี้จะไม่กระทบต่อสิทธิของรัฐภาคีในการออกกฎหมายที่คุ้มครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น ๆ ด้วย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรม

ข้ามมาตรา พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๒๖ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามมาตรา เพื่อไม่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจุงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเขี้ยว ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น เพื่อไม่ให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเขี้ยว ข่มขู่ ข่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่

ข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาคึกษาล่วงหน้า

ประเด็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม ยังขาดมาตราการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (ฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) กล่าวคือ ประเด็นให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ซึ่งควรบัญญัติไว้ เนื่องจากประเด็นดังกล่าว สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption 2003: UNCAC) ข้อบที่ ๒๕

ข้อเสนอสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อประเด็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม

สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอเพิ่มความเป็น (๔) ดังนี้

“ให้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่และอำนวยเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าหน้าที่ในตำแหน่งตุลาการพนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่”

ทั้งนี้ เพศผลในการขอแก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากปัจจุบันการกระทำความผิดฐานทุจริตถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยอาจมีการกระทำหลายรูปแบบเพื่อให้พ้นจากการกระวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นการทำลายพยานหลักฐานอื่น หรือประวิงไม่ส่งพยานเอกสารการรุ่งเรืองกับพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี ข่มขู่ คุกคามด้วยการกระทำรูปแบบต่าง ๆ ทำให้กระบวนการยุติธรรมล่าช้าออกไป หรือเจ้าหน้าที่หรือพยานมีความหวาดกลัวภัยนตรายต่อตนเองและครอบครัว ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น จึงควรมีการบัญญัติกฎหมายกำหนดความผิดให้ครอบคลุมถึงการกระทำซึ่งเป็นการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย และสามารถลงโทษผู้กระทำความคิดได้ครอบคลุมตามอนุสัญญา และครอบคลุมทุกกระบวนการดำเนินคดี ตั้งแต่กระบวนการชี้สอบสวน การพิจารณาสั่งสำเนาคดีของพนักงานอัยการ และการปฏิบัติตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย รวมไปถึงการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาล ทั้งนี้ คณะกรรมการธุรการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ให้ข้อสังเกตว่า ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีหลักการนี้ในการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตครั้งถัดไป

อย่างไรก็ตี สำนักงาน ป.ป.ช. ขอตั้งข้อสังเกตว่า ความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรมเป็นไปตามหลักการในอนุสัญญา UNCAC ข้อบที่ ๒๕ โดยกฎหมายไทย มีบทบัญญัติในลักษณะเดียวกันตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่ตามร่างของ กรร. ได้มีการตัดข้อความในอนุมาตรา (๔) ประเด็นการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่และอำนวยเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าหน้าที่ในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ทั้งนี้ แม้ฐานความผิดตาม (๔) จะมีลักษณะเดียวกับความผิดฐานให้สินบนเจ้าหน้าที่ แต่การให้สินบนเพื่อขัดขวางกระบวนการยุติธรรมในการดำเนินคดีทุจริตครมีโทษสูงกว่า จึงควรมีการกำหนดเป็นฐานความผิดเฉพาะในเรื่องการขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามเสนอ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาความสอดคล้องมาตรา ๑๗๖

มาตรา ๑๗๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ
ใต้ส่วน และหัวหน้าพนักงานใต้ส่วนตามมาตรา ๓๓ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑๔
ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗๑

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๗๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาตรา ๑๑๐
โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับรายวันอีกวันละหนึ่งพัน
บาทจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) .....

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรง
ตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และ^{๑๙๕}
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของ
บุคคลดังกล่าว

.....

มาตรา ๑๑๐ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงิน หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความถูกต้องหรือ
ความมือญจริงตามที่ปรากฏในรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ
ทรัพย์สินหรือหนี้สินอื่นใดที่มิได้แจ้งไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และแจ้งผลให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ทราบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมาย
ที่ห้ามหน่วยงานได้เปิดเผยข้อมูลในความครอบครองมาใช้บังคับกับการแจ้งข้อมูลดังกล่าว

มาตรา ๑๔๙ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนดตามมาตรา ๒๘ (๓) กรรมการตามมาตรา ๔๑ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๐
ผู้ใดจะไม่ยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจะจ่ายเงินบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
หรือหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอัน

ควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ต้องระหว่างโທะจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือหักจำทั้งปรับ

เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (ฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ กรร.)

มาตรา ๒๐๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด ต้องชำระค่าปรับในอัตราวันละห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ยื่นบัญชีและเอกสารประกอบ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่เกินหกหมื่นบาท ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ตามมาตรการบังคับทางปกครอง และให้นำส่งเข้ากองทุน ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องการให้มีการบัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ให้ชัดเจน เพราะอำนาจใดที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้โดยชัดเจน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมไม่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เช่น หน้าที่และอำนาจในมาตรา ๒๘ (๓)

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การกำหนดโທะปรับรายวัน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอประเด็นดังกล่าวไปในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอต่อ กรร. ในมาตรา ๒๐๐ แต่กรณีที่ กรร. เสนอการเพิ่มโທะปรับรายวันให้ในมาตรา ๑๗๑ นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วย

ทั้งนี้ ประเด็นที่ต้องมีการพิจารณา คือ การกำหนดโທะปรับรายวันกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงิน หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความถูกต้องหรือความมืออยู่จริงตามที่ปรากฏในรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากเป็นโທะปรับสำหรับสถาบันการเงินหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นด้วย และเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ แต่เมื่อข้อสังเกตว่า กรณี “หน่วยงานของรัฐ” การบัญญัติดังกล่าวจะก่อให้เกิดสภาพบังคับทางกฎหมายหรือไม่

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงต้องการให้มีการกำหนดโທะปรับรายวันสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (ตามมาตรา ๒๐๐ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอไปยัง กรร.) อีกมาตราหนึ่ง

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า การกำหนดโถงปรับรายวันตามมาตรา ๑๑๐ เป็นบทบัญญัติที่บังคับไปยังหน่วยงานของรัฐด้วย ซึ่งจะต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไป โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. สามารถดำเนินการได้โดยตรง และหากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่กระทำการ สามารถดำเนินการฟ้องศาลปกครองเพื่อบังคับคดีต่อไปได้

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตว่า การบัญญัติโถงปรับรายวัน หากได้บัญญัติไว้แล้วตามกฎหมายย่อมเป็นสภาพบังคับที่ให้หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามต่อไป ทั้งนี้ ยังขาดประเด็นโถงปรับรายวันสำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๕๙ ซึ่งต้องพิจารณาโถงสำหรับกรณีดังกล่าวต่อไป

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ตั้งข้อสังเกตสรุปสาระสำคัญว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอให้กำหนดโถงปรับรายวันสำหรับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแต่ กรณ. กำหนดเฉพาะโถงปรับรายวันสำหรับกรณีหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงิน หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามคำสั่งให้ตรวจสอบความถูกต้องหรือความมือญจริงตามที่ปรากฏในรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาความสอดคล้องมาตรา ๑๑๐ ว่าสมควรให้โถงปรับรายวันหรือไม่

มาตรา ๑๗๒

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๗๒ ผู้ใดเปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มานำเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวังโถงจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือหั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๓๕

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยซื้อและทอยู่ของผู้กล่าวหา หรือซื้อและทอยู่ของผู้ซื้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง หรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๖๐ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวังโถงจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควร ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรืออภินิจัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มี พฤติกรรมกระทำการกระทำความผิด ให้เปิดเผยเรื่องทั้งหมดได้เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ส่วน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้น

มาตรา ๖๐ คำกล่าวหาว่ามีการกระทำการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติกรรมแห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อม พยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

ผู้กล่าวหาจะเป็นผู้เสียหายหรือมิใช่ผู้เสียหายก็ได้

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง จะทำด้วยว่าจารหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ และจะส่ง ด้วยวิธีใด ๆ ที่จะให้คำกล่าวหานั้นถึงสำนักงานก็ได้ ในกรณีที่ทำด้วยว่าจาร ให้เป็นหน้าที่ของ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง

ให้สำนักงานจัดให้มีระบบในการจดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียน ที่รักษาไว้เป็นความลับ และไม่ว่ากรณีใดจะเปิดเผยทะเบียนดังกล่าวมิได้ และให้ลบชื่อและที่อยู่ ของผู้กล่าวหาออกจากหนังสือกล่าวหานั้น

หนังสือกล่าวหาที่ไม่ปรากฏชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ถ้ามีรายละเอียดตาม (๓) แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะปฏิเสธไม่รับไว้พิจารณาไม่ได้

การกล่าวหาบุคคลตามมาตราหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการกระทำความผิดตามที่ พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมิใช่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวน ข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวังโ途ชจำกุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอความเห็นต่อ ที่ประชุมว่า ควรออกพิจารณา มาตรา ๑๗๒ ไว้ก่อน เนื่องจากเป็นโ途ชสำหรับความผิดที่ต้องรอความชัดเจนของมาตรา ๓๕ ก่อน ทั้งนี้ ความในมาตรา ๑๗๒ ต้องพิจารณาว่า “ข้อมูล” ดังกล่าว มีความหมายเพียงใด

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ในทางปฏิบัติ คือ มีการขอสำเนาการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้น จึงเห็นได้ว่า มาตรา ๓๕ มีปัญหาความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ว่า จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายใด และข้อมูลดังกล่าว สามารถเปิดเผยได้หรือไม่

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาความแตกต่างสำหรับกรณีตาม มาตรา ๑๗๓ และความสอดคล้องมาตรา ๓๕ ประกอบมาตรา ๑๗๖

มาตรา ๑๗๓

รองการพิจารณา

มาตรา ๑๗๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้โดยรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับ การดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำการด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรือ อาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวังโ途ชจำกุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

.....๗๗.....

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัด สำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงาน ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

.....๗๘.....

มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลบรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอนห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว
(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้นแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควร ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาอนุมัติ การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรืออนุมัติว่าผู้กล่าวหา นิพนธิกิจกรรมที่กระทำการมีความผิด ให้เปิดเผยเรื่องทั้งหมดได้เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยานมิได้

ห้ามนิ่งไม่ได้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบการสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๕๙ รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

มาตรา ๑๔๔ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรจะบรรยายต่อไปนี้ แต่อาจบรรยายต่อหน้าที่ตัดตอนรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินส่งใช้ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในการพิจารณาของสถาบันราชภัฏ วุฒิสภा หรือคณะกรรมการธุรการ การเสนอ การแปรปูญตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสถาบันราชภัฏ วุฒิสภ่า สมาชิกวุฒิสภ่า หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้

ในกรณีที่สมาชิกสถาบันราชภัฏ วุฒิสภ่า มีจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสถาบัน เห็นว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติ ตามวรรคสอง ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา และศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณา วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นดังกล่าว ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่ามีการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคสอง ให้การเสนอ การแปรปูญตติ หรือการกระทำ ดังกล่าวเป็นอันสิ้น品格 ถ้าผู้กระทำการดังกล่าวเป็นสมาชิกสถาบันราชภัฏ วุฒิสภ่า ให้ผู้กระทำการนั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิ สมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น แต่ในกรณีที่คณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือ รู้ว่ามีการกระทำดังกล่าวแล้วแต่มิได้ส่งยับยั้ง ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะนับแต่วันที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งนั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้อยู่ในที่ประชุมในขณะที่มีมติ และให้ผู้กระทำการดังกล่าวต้องรับผิด ชอบใช้เงินนั้นคืนพร้อมด้วยดอกเบี้ย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้จัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึก ข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทราบ ให้พ้นจากความรับผิด

การเรียกเงินคืนตามวรรคสามหรือวรรคสี่ ให้กระทำได้ภายในสิบปีนับแต่วันที่ มีการจัดสรรงบประมาณนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้รับแจ้ง ตามวรรคสี่ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการสอบสวน เป็นทางลับโดยพลัน หากเห็นว่ากรณีมีมูล ให้เสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการต่อไป ตามวรรคสาม และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติและศาลรัฐธรรมนูญหรือบุคคลใดจะเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้แจ้งมิได้

เปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... (ฉบับคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ กระทรวง.)

มาตรา ๒๑๒ ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องรายงานโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ประเด็นความลับดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยกร่างเสนอไว้ในมาตรา ๒๑๒ โดยใช้คำว่า “ผู้ใด” แต่ ครร. ปรับแก้ไขโดยใช้คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ซึ่งมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า การใช้คำว่า “ผู้ใด” จะมีความหมายกว้างกว่าหรือไม่

ทั้งนี้ จากบทนิยามศัพท์มาตรา ๔ คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น จากบทนิยามศัพท์ดังกล่าว อาจมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่สามารถล่วงรู้ความลับได้หากมีหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

๒. ตามมาตรา ๑๗๒ ต้องพิจารณาแยกผู้กระทำระหว่าง “ผู้ใด” หรือ “กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย” เพราะหากเป็นกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายจะมีโทษเป็น ๒ เท่า

ทั้งนี้ กรณีการเปิดเผยข้อมูลของ “ผู้ใด” ซึ่งรวมถึง “กรรมการ หรือบุคคล หรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย” เมื่อพิจารณาขั้นความลับของข้อมูลเพิ่มอีก องค์ประกอบหนึ่ง พบร่วมกันว่า ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลลับ ยังคงเป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒ คือ กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย รับโทษเป็น ๒ เท่า แต่หากเป็นกรณี “ผู้ใด” ดังกล่าวเป็น “พนักงานเจ้าหน้าที่” คือ เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แล้วเป็นการเปิดเผยข้อมูล “ความลับ” ต้องรับผิดตามมาตรา ๑๗๓ แต่ไม่ต้องรับโทษเป็น ๒ เท่าตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบมาตรา ๑๗๖ ดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. การบัญญัติเฉพาะคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ตีความได้ว่า มุ่งประสงค์ เฉพาะความผิดสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. แต่ขอตั้งข้อสังเกตว่า “ผู้ล่วงรู้ความลับ” อาจเป็นบุคคลอื่นได้ และเคยมีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ โดยมีกรณีที่บุคคลอื่นนำข้อมูลของสำนักงานป.ป.ช. ไปเปิดเผยเกิดขึ้นด้วย

๒. การดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการสอบสวนเป็นทางลับโดยพลัน และเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรงเงินงบประมาณ โดยข้อมูล ข้อเท็จจริงสำหรับกรณีดังกล่าวเป็นข้อมูลเฉพาะกลุ่ม และอาจมีผู้ล่วงรู้ความลับนอกเหนือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ดังนั้น จึงควรบัญญัติด้วยคำแบบกว้าง โดยใช้คำว่า “ผู้ใด” แทน

คณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งประเด็นซักถามว่า ต้องพิจารณาตาม เจตนา湿润ของ บรรท. ที่ใช้คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ว่า มุ่งประสงค์ที่จะลงโทษผู้กระทำความผิด กรณีเป็นบุคคลอื่นหรือไม่ ทั้งนี้ ประเด็นการล่วงรู้ความลับ คือ “บุคคลภายนอกต้องไม่รู้” ซึ่งควรเป็น เนพะกรณีของเรื่องภายในสำนักงาน ป.ป.ช. เท่านั้น

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน บรรท. ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ความผิด ตามมาตรา ๑๗๒ ใช้คำว่า “ผู้ใด” แต่ความในมาตรา ๑๗๓ ได้แยกประเด็นออกมาสำหรับกรณีเป็น “พนักงานเจ้าหน้าที่” ดังนั้น การบัญญัติโทษจึงกำหนดไว้ในอัตราที่ไม่เท่ากัน

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. หากพิจารณาบทลงโทษจะเห็นได้ว่า กำหนดโทษหนักกว่ามาตราอื่น โดยการกำหนดโทษหนักคาดหมายได้ว่า มีเจตนาที่จะมุ่งประสงค์เอาผิดกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เป็นสำคัญ

๒. มาตรา ๑๗๒ เป็นประเด็นการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ซึ่งต่างจากมาตรา ๑๗๓ ที่เป็นเรื่อง “ความลับ” อันเป็นอีกระดับของข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ดังกล่าว และต้องรับโทษที่มีน้ำหนักกว่าการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลทั่วไป

ส่วนกรณีการพิจารณาโทษให้นักขึ้นหากเป็นการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลตามมาตรา ๑๗๒ ที่เป็นการกระทำโดยกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ บุคคลหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างมาก ซึ่งต้องรับโทษเป็น ๒ เท่าตาม มาตรา ๑๗๖ เป็นการให้น้ำหนักที่ต่างกัน ซึ่งต้องเทียบบทกำหนดโทษสำหรับความผิดกรณีพนักงาน เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เปิดเผยความลับประกอบด้วย

๓. การเปิดเผยความลับตามมาตรา ๑๗๓ จะเป็นประเด็นที่ว่าด้วยเรื่องของ ข้อเท็จจริงและน้ำหนักการนำเสนอว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลธรรมดายังหรือข้อมูลความลับ และต้อง พิจารณาบนพื้นฐานของความผิดตามมาตรา ๑๗๒ ประกอบด้วย

๔. หลักการในมาตรา ๑๗๓ มุ่งเน้นให้เป็นบทกำหนดโทษสำหรับ “พนักงาน เจ้าหน้าที่” เท่านั้น

๕. ความในมาตรา ๑๗๒ บัญญัติว่า “ผู้ใด” จึงใช้กับบุคคลทุกประเภท ไม่ว่า จะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ แต่มีถ้อยคำที่ต้องพิจารณาคือ “ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” หากพิจารณาถ้อยคำดังกล่าว ต้องพิจารณาว่าได้ ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลมาจากที่ใด (ตามมาตรา ๑๗๒) และหากข้อความ ข้อเท็จจริง หรือ ข้อมูลดังกล่าว “เป็นความลับ” ในมาตรา ๑๗๓ ได้หรือไม่ ต้องพิจารณามาตรา ๓๕ ประกอบด้วย ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญมาตรา ๕๙ กำหนดให้รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของ หน่วยงานของรัฐ ที่มิใช่ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

๖. วัตถุประสงค์ของการกำหนดโทษในมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๓ จะมี การกระทำใดที่เป็นความผิดทั้ง ๒ มาตราหรือไม่ เช่น กรณีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เปิดเผย

ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลตามมาตรา ๑๗๒ แต่ข้อมูลดังกล่าวเป็น “ความลับ” ด้วย จะต้องรับผิดทั้ง ๒ มาตราหรือไม่ หากต้องรับผิดทั้ง ๒ มาตราจะเป็นการบัญญัติโทษซ้ำซ้อนกันหรือไม่

หรือกรณีของบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่พนักงานเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. แต่ได้ล่วงรู้ความลับแล้วนำไปเปิดเผยเป็นความผิดเพียงมาตรา ๑๗๒ เท่านั้นหรือไม่

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. หากพิจารณาการดำเนินการตามมาตรา ๓๔ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว มีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะการเปิดเผยดังกล่าวอาจเกิดขึ้นจากบุคคลใดก็ได้ที่อาจเข้ามา ล่วงรู้ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เนื่องจากบางกรณีเป็นการร้องเรียน ร้องทุกข์ หรือยื่นเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ตรวจสอบผู้มีอิทธิพล ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับผลกระทบ ซึ่งขาดบทลงโทษสำหรับกรณีดังกล่าว

๒. มาตรา ๓๔ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เป็นการวางหลักการใหม่ โดยข้อมูลส่วนบุคคลต้องไม่ถูกเปิดเผย เช่น เลขที่ประจำตัวประชาชน ของผู้ร้องเรียน ผู้แจ้งเบาะแส หรือข้อมูลเฉพาะของบุคคล เป็นต้น ซึ่งการเปิดเผยดังกล่าวเป็นการขัดขวางกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการรักษาความลับของข้อมูลส่วนบุคคลมีความสำคัญกว่า ความลับของทางราชการ ทั้งนี้ ความในมาตรา ๓๔ บัญญัติไว้ทั้งเรื่องหลักการและข้อยกเว้น ดังนั้น การจะศึกษาว่า ความผิดใดควรมีกำหนดโทษมากกว่ากันต้องดูหลักการพื้นฐานดังกล่าวประกอบด้วย

๓. กรณีเปรียบเทียบข้อมูลที่เป็นความลับเช่นเดียวกัน แต่หากเป็นการเปิดเผยของสื่อมวลชนจะต้องรับโทษตามมาตรา ๑๗๒ แต่หากเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องรับโทษตามมาตรา ๑๗๓

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า กระบวนการจัดเก็บข้อมูลตั้งแต่ได้มาจนถึงการนำคดีเข้าสู่ศาลต้องเป็น “ความลับ” ทั้งหมด หรือจนกว่าจะแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งแก้ข้อกล่าวหา

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า บทกำหนดโทษทั้งมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๓ เป็นไปตามร่างฉบับที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ แต่ความในมาตรา ๑๗๓ เดิมคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเจตนาใช้คำว่า “ผู้ใด” แต่ กรธ. มีความเห็นว่า การดำเนินการตามมาตรา ๑๗๓ น่าจะมีเพียงพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. เท่านั้นที่จะสามารถ ล่วงรู้ความลับต่าง ๆ ได้ จึงลดกลุ่มบุคคลลงเหลือเพียง “พนักงานเจ้าหน้าที่” เท่านั้น เพราะข้อมูลที่ เป็นความลับของทางราชการการเข้าถึงขั้นความลับดังกล่าวจะมีเพียงพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. เท่านั้น

อนึ่ง บทกำหนดโทษตามมาตรา ๑๗๖ เป็นการเพิ่มโทษให้เท่ากับอัตราโทษทางอาญาที่เป็นมาตรฐานตระกูลหมายแล้ว คือ อัตราโทษจำคุก ๑ ปี ต่อโทษปรับจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรกร่างพิจารณาความสอดคล้องมาตรา ๑๗๒ ทั้งนี้ ความในมาตรา ๑๗๓ ประเด็นรู้ความลับ กับการรับโทษ ๒ เท่าตามมาตรา ๑๗๖ สำหรับความผิด ตามมาตรา ๑๗๒ การปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล ที่ประชุมมอบหมายผู้แทนสำนักงาน บ.ป.ช. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุณภาพชีวภาพ และกรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน คณะกรรมการ บ.ป.ช. และผู้แทน ครร. ประชุมหารือเพื่อหาข้อยุติดังกล่าว ซึ่งอาจบัญญัติโดยใช้คำ กว้าง คือ “ผู้ใด” เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่มีความผิดตามมาตรา ๑๗๖ ที่ต้องรับโทษเป็น ๒ เท่า แต่ความผิดรับโทษ ๒ เท่าของมาตรา ๑๗๖ ไม่ถูกเขื่อมโยงสำหรับความผิดเกี่ยวกับความลับตาม มาตรา ๑๗๓

มาตรา ๑๗๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ช่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้ สูญหายหรือทำให้ร่ำรวยซึ่งทรัพย์สิน ที่หัวหน้าพนักงานใต้ส่วน คณะกรรมการใต้ส่วน หรือ คณะกรรมการ บ.ป.ช. ยืดหรืออยัดไว้ หรือส่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน สามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๖๙ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการ สอดส่วนหรือใต้ส่วน พ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำ อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำ ทั้งปรับ

(๑) .....,ฯลฯ.....

(๒) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือร่ำรวยซึ่งทรัพย์สิน เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือช่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก้ผู้กระทำความผิด

.....ฯลฯ.....

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ช่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือร่ำรวยซึ่งทรัพย์สิน หรือเอกสารใด ๆ อันเจ้าพนักงานได้ยืด รักษาไว้ หรือส่งให้ส่งเพื่อเป็น พยานหลักฐาน หรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าเจ้าพนักงานจะรักษาทรัพย์หรือ เอกสารนั้นไว้เอง หรือส่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่น ส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ควรเพิ่มความในมาตรา ๑๗ คุ้มครองไปถึงการทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไว้ประโยชน์ซึ่ง “เอกสารได ๆ” ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๒

ทั้งนี้ การบัญญัติความใน (๓) มาตรา ๑๖๙ เป็นความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เพื่อมิให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่การบัญญัติความใน มาตรา ๑๗ เป็นเรื่องของการส่งให้ “ส่ง” ซึ่งควรรวมถึงเอกสารได ๆ ด้วย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า “ผู้ได” ซึ่งจะครอบคลุมบุคคลทุกประเภท รวมถึงเจ้าของข้อมูลด้วย

๒. ความในมาตรา ๑๗ กำหนดอัตราส่วนโทษจำคุก ๕ ปี ต่อโภชปรับ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ต้องสามารถอธิบายหลักคิดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบบทกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม หรือโทษสำหรับความผิดฐานให้สินบน หรือโทษสำหรับความผิดฐานขัดขวางการปฏิบัติราชการ มีสัดส่วนอัตราโทษจำคุก ๑ ปี ต่อโภชปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ความในมาตรา ๑๗ กำหนดโทษจำคุกเท่ากับ ๑ ปี ต่อโภชปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ต้องหาเหตุผลมาประกอบคำอธิบายว่า เหตุใดจึงปีละ ๑๐๐,๐๐๐ ดังกล่าว

๓. หากบัญญัติคำว่า “หรือเอกสารได ๆ” เพิ่มเติม จะเป็นการบัญญัติโทษที่ไม่เท่ากันของการยืดและอายัดเอกสารตามมาตรา ๑๗ ซึ่งต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กับกรณีขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามมาตรา ๑๖๙ (๓) โดยทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไว้ประโยชน์ซึ่ง “เอกสารได ๆ” โดยต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปีหรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามความในมาตรา ๑๗ เป็นการกำหนดโทษเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีอัตราส่วนโทษที่หนักกว่าอัตราส่วนตามประมวลกฎหมายอาญาสำหรับความผิดทั่วไปที่กำหนดอัตราสัดส่วนไว้ คือ จำคุก ๑ ปี ต่อโภชปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า การยืดหรืออายัดทรัพย์เพื่อให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นสาระสำคัญของการนำทรัพย์ที่ได้จากการทุจริตกลับมาเป็นของแผ่นดิน จึงขอให้คงไว้ตามร่างเดิม ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวจำเป็นต้องกำหนดโทษในเชิงเศรษฐกิจ รวมทั้งการรักษาทรัพย์ดังกล่าวต้องดำเนินการอย่างวิญญาณรักษา เช่น มีการอายัตรถยนต์ดังกล่าวแล้ว ผู้ครอบครองต้องใช้รถยนต์ดังกล่าวด้วยความระมัดระวัง มิเช่นนั้นจะมีโทษตามมาตรา ๑๗ เป็นต้น

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรร. เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ประเด็นการทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย หรือไว้ประโยชน์ซึ่ง “เอกสารใด ๆ” ได้ถูกบัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๖๙ (๓) ซึ่งเป็นความผิดฐานขัดขวางกระบวนการยุติธรรม โดย “ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไว้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอมทำ หรือใช้เอกสารหรือ พยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด” จึงไม่ควรบัญญัติซ้ำไว้ใน มาตรา ๑๗๔ ซึ่งเป็นกรณีของทรัพย์สินที่ต้องตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า ความใน มาตรา ๑๗๔ แต่เดิมจะเป็นบทบัญญัติที่ใช้กับกรณีการตรวจสอบทรัพย์สินด้วย ซึ่งต่างจากบทบัญญัติ ในมาตรา ๑๖๙ อันเป็นความผิดฐานการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม ซึ่งสามารถใช้ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญาบังคับใช้ได้อยู่แล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗๕

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๗๕ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ เลขաอิการ คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ต้องรายงานโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำการโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือชู้เชัญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องรายงานโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า การขัดขวางการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ เลขาอิการ คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องวินิจฉัยความผิดว่าเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงาน ออย่างไรประกอบด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗๖

รอการพิจารณา

มาตรา ๑๗๖ กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคล ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๖๙ หรือ มาตรา ๑๗๒ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ต้องระวังโภชสองเท่าของโภชที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และในกรณีที่บุคคลตั้งกล่าว
ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเหี่ยงธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อทำแห่งหน้าที่ราชการ

ตารางเปรียบเทียบบทกำหนดโทษ

บทกำหนดโทษ สำหรับความผิด รายมาตรา	ผู้ใด	กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย
มาตรา ๑๖๙ (ขัดขวางกระบวนการยุติธรรม)	จำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	(เพิ่มโทษ ๒ เท่า ตาม มาตรา ๑๖๙ วรรคสอง) จำคุกไม่เกิน ๒๐ ปี ปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (บวกเพิ่มโทษอีก ๒ เท่า ตามมาตรา ๑๗๖) จำคุกไม่เกิน ๔๐ ปี ปรับไม่เกิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง (เปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูล)	จำคุกไม่เกิน ๑ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	(เพิ่มโทษ ๒ เท่า ตามมาตรา ๑๗๖) จำคุกไม่เกิน ๒ ปี ปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง (เปิดเผยข้อและที่อยู่ผู้ก่อลั่วหาย ผู้ซึ่ช่อง ผู้แจ้งเบาะแส)	จำคุกไม่เกิน ๑ - ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	จำคุกไม่เกิน ๒ - ๑๐ ปี ปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา ๑๗๓ (เปิดเผยความลับ)		(กำหนดโทษเฉพาะพนักงาน เจ้าหน้าที่) จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อ
ที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หากพิจารณาความสอดคล้องและบทกำหนดโทษ การกำหนดอัตราโทษสำหรับ
ความผิดตามมาตรา ๑๗๖ ต้องรับโทษเป็น ๒ เท่า สำหรับกรณีเป็นกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่
หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายที่ดำเนินการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (ผิด
ตามมาตรา ๑๖๙) ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือ
ทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นเจ้าพนักงานต้องรับโทษเพิ่ม ๒ เท่าของโทษดังกล่าว (บทเพิ่มโทษมาตรา
๑๖๙ วรรคสอง) ซึ่งเท่ากับรับโทษ ๔ เท่า ส่วนการเปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง (ผิดตามมาตรา ๑๗๒)
ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ดังนั้น จึงมีข้อสังเกตว่า กรณีความผิดเกี่ยวกับการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม
ตามมาตรา ๑๖๙ หากเป็นเจ้าพนักงานซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. ต้องรับโทษ ๔ เท่า
หรือไม่

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในทางปฏิบัติของสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องพิจารณาวางมาตรฐานว่า ข้อมูล
ประเภทใดเปิดเผยได้ เปิดเผยไม่ได้ และข้อมูลใดเป็น “ความลับ” เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา
ข้อเท็จจริงในแต่ละเรื่อง เนื่องจากกฎหมายบัญญัติบทกำหนดโทษและความรับผิดไว้ต่างกัน เช่น
หากเป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒ แต่ผู้กระทำเป็นกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือ
คณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ต้องรับโทษเป็น ๒ เท่า ตามมาตรา ๑๗๖

ดังนั้น หากคำว่า “เจ้าพนักงาน” ตามความในวรรคสองของมาตรา ๑๖๙ ที่ต้อง^{รับโทษเป็น ๒ เท่าดังกล่าวแล้ว} หากความประภูมิว่าเป็น “พนักงานเจ้าหน้าที่” ที่ต้องรับโทษตาม
มาตรา ๑๗๖ เพิ่มอีก ๒ เท่า จะเป็นความผิดที่ต้องรับเป็น ๔ เท่า ควรตัดความในมาตรา ๑๗๔
มิให้ใช้บังคับกับกรณีของมาตรา ๑๖๙ วรรคสอง

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า มาตรา ๑๖๙
คำว่า “เจ้าพนักงาน” อาจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของ ป.ป.ช. ซึ่งหากกระทำการความผิดตาม (๑) – (๔)
ที่ต้องรับโทษ ๒ เท่าตามมาตรา ๑๖๙ แล้ว ยังต้องรับโทษเพิ่มตามมาตรา ๑๗๒ อีก จึงเป็นการรับ
โทษ ๔ เท่า

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาความสอดคล้องมาตรา ๑๖๙
ในเบื้องต้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๖ กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ได้กระทำการความผิดตามมาตรา ๑๖๙ หรือมาตรา ๑๗๒ หรือ
กระทำการความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวังโทษสูงเท่า
ของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวปฏิหน้าที่โดยขาด
ความเที่ยงธรรมให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ”

มาตรา ๑๗๗

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๗๗ ผู้ได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกใจส่วน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ โฆษณาคณะกรรมการวิชาการ
ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๗๗ ไว้ดังนี้**

“มาตรา ๑๗๗ กรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกล่าวหาหรือแจ้งเบาะแสโดยไม่สุจริต ของผู้ใดอันมีพฤติกรรมเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกใจส่วน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

ทั้งนี้ นอกเหนือจากการป้องกันการกล่าวหาโดยไม่สุจริตแล้ว ในส่วนของ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีการสร้างภูมิคุ้มครองกันสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อกรณีดังกล่าว โดยอาจ ต้องมีการบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถถยนต์เรื่องได้ด้วย

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน บรร. ได้แสดงความคิดเห็นว่า การบัญญัติ เรื่อง “สุจริต” หรือ “ไม่สุจริต” การพิสูจน์เรื่องดังกล่าวเป็นไปได้ยาก ส่วนประเด็นการสร้างเงื่อนไข เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ความชอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณายกร่างต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาโดยในเบื้องต้นมีกรรมการวิสามัญ เสนอความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗๗ กรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกล่าวหาหรือแจ้งเบาะแสโดยไม่สุจริต ของผู้ใดอันมีพฤติกรรมเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะแกล้งบุคคลใดให้ถูกใจส่วน ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ”

ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญตั้งข้อสังเกตว่า นอกเหนือจากการป้องกัน การกล่าวหาหรือแจ้งเบาะแสโดยไม่สุจริตแล้ว ในส่วนของการสร้างภูมิคุ้มครองกันเจ้าหน้าที่ต่อกรณี ดังกล่าวต้องมีการบัญญัติไว้ให้สามารถถยนต์เรื่องได้

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๗

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙

คำประยุตติ

นายเจริญศักดิ์ ศala กิจ นายมนูชญ์ วัฒโนกเมร นายธนา อ่อนละเอียด นายวารพล โสคติยานุรักษ์ และนายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข เสนอคำประยุตติแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๙ (๓) ในส่วนที่เกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ มิให้นำมาใช้บังคับ”

นายรณิดิ เศรษฐบุตร เสนอคำประยุตติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังพ้นสภาพตำแหน่งสหกรณ์แห่งชาติ”

นายสมชาย แสงวงศ์ เสนอคำประยุตติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ เว้นแต่กรณีตาม (๓) มิให้นำมาใช้บังคับ”

ประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมอการพิจารณาเนื่องจากนายเจริญศักดิ์ ศala กิจ นายมนุษย์ วัฒโนเมร นายธานี อ่อนละอียด นายวรพล โสคติยานุรักษ์ นายสุชาติ ตรากุลเกษมสุข นายนรนิติ เศรษฐบุตร และนายสมชาย แสวงการ เสนอคำประยุตติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณา ความสอดคล้องมาตรา ๑๗๙ และ ๑๘๐ อีกรึ

มาตรา ๑๗๙

การพิจารณา

มาตรา ๑๗๙ ภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มิใช่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแต่ตั้งและส่งข้อผิดพลาดให้สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๒

ภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ได้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในการนี้ที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในการนี้ที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสาม เมื่อวุฒิสภาพให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาพและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๙ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งให้ประธานวุฒิสภาพทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

คำประยุตติ

นายเจริญศักดิ์ ศala กิจ นายนรนิติ เศรษฐบุตร นายมนุษย์ วัฒโนเมร นายธานี อ่อนละอียด นายวรพล โสคติยานุรักษ์ นายสุชาติ ตรากุลเกษมสุข และนายสมชาย แสวงการ เสนอคำประยุตติติดมาตรา ๑๗๙ ออกทั้งมาตรา

ประเด็นอภิราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมอการพิจารณาเนื่องจากนายเจริญศักดิ์ ศala กิจ นายนรนิติ เศรษฐบุตร นายมนุษย์ วัฒโนเมร นายธานี อ่อนละอียด นายวรพล โสคติยานุรักษ์

นายสุชาติ ตระกูลเกษตรสุข และนายสมชาย แสงวงศ์ เสนอคำแปรญัตติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณา
ความสอดคล้องมาตรา ๑๗๙ และ ๑๘๐ อีกด้วย

มาตรา ๑๘๐

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๘๐ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๗๙ ดำเนินการสรรหา
ผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗๙
วรรคสาม และจำนวนที่ยังขาดอยู่ให้ครบจำนวนตามมาตรา ๙ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่
มีคำวินิจฉัยตามมาตรา ๑๗๙

คำแปรญัตติ

นายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ นายนรนิติ เศรษฐบุตร นายมนุชญ์ วัฒโนเมร
นายธนา อ่อนละเอียด นายวรวพล โสคติยานุรักษ์ นายสุชาติ ตระกูลเกษตรสุข และนายสมชาย
แสงวงศ์ เสนอคำแปรญัตติตัดมาตรา ๑๗๙ ออกทั้งมาตรา

ประเด็นอภิราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีการพิจารณาเนื่องจากนายเจริญศักดิ์ ศาลากิจ
นายนรนิติ เศรษฐบุตร นายมนุชญ์ วัฒโนเมร นายธนา อ่อนละเอียด นายวรวพล โสคติยานุรักษ์
นายสุชาติ ตระกูลเกษตรสุข และนายสมชาย แสงวงศ์ เสนอคำแปรญัตติ ทั้งนี้ ต้องพิจารณา
ความสอดคล้องมาตรา ๑๗๙ และ ๑๘๐ อีกด้วย

มาตรา ๑๘๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๘๑ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เข้าบังคับ ยังคงเป็น
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะครบวาระตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามที่
บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ประเด็นอภิราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของ
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๙๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๒ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ประเด็นอภิราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ มีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๙๓

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๙๓ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินด้วยอำนาจพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปจนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

คำแปรญัตติ

นางสุรางคนา วายุภาพ เสนอคำแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้

“ให้เลขาธิการหรือสำนักงานดำเนินการใด ๆ กรณีที่จะเกิดอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือความปลอดภัยในทรัพย์สินของเจ้าของข้อมูล หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด สำหรับข้อมูลบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่เปิดเผยมาก่อนหน้านั้น”

ประเด็นอภิราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า การดำเนินการปัจจุบันของสำนักงาน ป.ป.ช. ยังคงยึดหลักการเดิม คือ เปิดเผยข้อมูลโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาการเปิดเผยข้อมูล ทั้งนี้ ได้ปรับปรุงแนวทางการเปิดเผยข้อมูลแล้วว่า จะปกปิดข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลให้ เพื่อป้องกันปัญหาการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบ

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรอ. ได้แสดงความคิดเห็นว่า ต้องรอการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้งฉบับก่อน โดยหลักการที่ กรอ. ยกร่างไว้จะมีกำหนดระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูล

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลในเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องมีความชัดเจนว่าตามร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต้องการให้ปกปิดข้อมูลเพียงใด และข้อมูลเก่าต้องลบออกจากหน้าเว็บไซต์ ทั้งหมดหรือไม่ อายุภาพ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาเนื่องจากนางสุรางคนา วายุภาค เสนอคำแปรบัญญัติ

มาตรา ๑๔๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

บรรดาสิทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่กับบุคคลได้ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้อ่อนมาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๔๕

การพิจารณา

มาตรา ๑๔๕ ให้อนบรรดา งบประมาณ ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๓๗ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อสังเกตคณะกรรมการพิจารณาศึกษาล่วงหน้า

ประเด็นอนบรรดา งบประมาณ ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ป.ป.ช. (มาตรา ๑๔๒) มีความจำเป็นจะต้องมีบทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวไว้หรือไม่

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า การบัญญัติมาตรา ๑๙๕ เป็นการบัญญัติในเชิงรูปแบบโครงสร้างกฎหมาย โดยบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีการเขื่อมต่อของทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อไปทั้งนี้ ต้องบัญญัติให้ถูกต้องตามหลักการยกร่างกฎหมาย โดยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรพิจารณาให้ถูกต้องต่อไป เนื่องจากยังขาดบางเรื่อง เช่น ทรัพย์สิน ภาระผูกพัน เป็นต้น

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ชี้แจงว่า มาตรา ๑๙๕ เป็นการบัญญัติองรับซ่วงเปลี่ยนผ่าน คือ รองรับ “งาน เงิน คน” ส่วนภาระผูกพันบางเรื่องจะบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙๖

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาโดยมอบหมายผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกាតรวจสอบการบัญญัติบทเฉพาะกาลตามแนวทางการยกร่างกฎหมาย ทั้งนี้ ในเบื้องต้นที่ประชุมเสนอแก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๕ ให้โอนบรรดา ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๓๗ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๑๙๖

รองการพิจารณา

มาตรา ๑๙๖ ให้โอนเงินอุดหนุนที่ได้รับจากการบัญญัติมาตรา ๑๙๕ เหลือจ่าย และมิได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับ บรรดาที่ยังไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องใช้ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๙๖ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนองงบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติประจำปีรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการวิสามัญทางประมาณของสภาพผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนอของประมาณรายจ่ายตามวาระหนึ่งและวรรณสอง ให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. แจ้งให้คณะกรรมการตระหนับถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๑๔๗ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๖ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานจัดทำ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้
ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

การใช้จ่ายเงินของสำนักงานต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีตามวาระหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการเฉพาะกรณี

ในการเบิกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ให้สำนักงานส่งข้อมูลคำขอเบิก
งบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง โดยให้ระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละงวด วงดলะสามเดือน และ
ให้กรมบัญชีกลางสั่งจ่ายเงินให้แก่สำนักงานภายในสามวันก่อนวันขึ้นงวดใหม่ แต่ในกรณีที่สำนักงาน
มีความจำเป็นต้องใช้เงินมากกว่าที่ได้แจ้งไว้ในงวดใด ให้กรมบัญชีกลางจ่ายให้ตามที่สำนักงานร้องขอ
มาตรา ๑๕๕ กองทุน ป.ป.ช. ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินและทรัพย์สินเหลือจ่ายที่โอนมาตามมาตรา ๑๔๖
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรเพื่อสมทบเข้ากองทุน ป.ป.ช.
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ป.ป.ช.
- (๔) เงินอุดหนุนรายได้ตามมาตรา ๑๔๖ ที่เหลือจ่ายในแต่ละปี
- (๕) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช.

เงินและทรัพย์สินที่เป็นของกองทุน ป.ป.ช. ไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำส่ง
กระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการ
งบประมาณ

ในการรับทรัพย์สินตาม (๓) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และ
ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลาง
ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะสั่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้น
แก่ผู้อุทิศให้ก็ได้

เงินและทรัพย์สินของกองทุน ป.ป.ช. ในหน้าไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ เว้นแต่ใน
ส่วนที่ได้มาตาม (๔) ในหน้าไปใช้จ่ายในการบริหารงานหรือตามข้อผูกพันที่มีอยู่ได้ด้วย ทั้งนี้
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๑๔๑ งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ
ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่
ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลางก่อน

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ กับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสถา
ศาล องค์กรอิสระ และองค์กรอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัย

การเงินการคลังของรัฐ ในกรณีที่เห็นว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการจะยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการอิทธิการโดยตรงก็ได้

เทียบเคียงกฎหมายใกล้เคียงอย่างยิ่ง

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พ.ศ. ....

มาตรา ๖๘ ให้ผู้ว่าการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนองบประมาณรายจ่าย เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าการเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ ให้ผู้ว่าการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณา งบประมาณของสภากู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายดังกล่าวให้ผู้ว่าการพิจารณาผลการตรวจสอบ ของคณะกรรมการตรวจสอบตามมาตรา ๗๔ ประกอบด้วย

ในการเสนองบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ คณะกรรมการรัฐมนตรีทราบถึงรายได้และทรัพย์สินที่มีอยู่ด้วย

มาตรา ๗๐ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงาน ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับตามมาตรา ๖๘
- (๒) ทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สำนักงาน
- (๓) ดอกผลหรือประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๔) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

ในการรับทรัพย์สินตาม (๒) ให้คำนึงถึงความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ และ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการรับทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความเป็นกลางในการ ปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน จะส่งให้สำนักงานไม่รับทรัพย์สินนั้นหรือให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้อุทิศให้ ก็ได้

การใช้จ่ายเงินรายได้ของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด

มาตรา ๗๙ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๑๑๒
- (๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของสำนักงาน
- (๓) เงินรายได้ตามมาตรา ๗๐ (๑) ที่ดำเนินการแล้วมีเหลือจ่ายในแต่ละ ปีงบประมาณ
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่มีผู้บริจาคให้กองทุน

(๕) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน
เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน
มาตรา ๑๖๒ ให้โอนเงินค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการตรวจสอบบัญชีหรือการ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นซึ่งมิได้นำส่งกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน

ประเด็นอภิปราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้แจงว่า
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเสนอของบประมาณรายจ่ายเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. และสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และในการเบิก
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรสำนักงาน ป.ป.ช. จะส่งข้อมูลคำขอเบิกงบประมาณต่อกรมบัญชีกลาง
โดยระบุจำนวนเงินที่จะต้องใช้ในแต่ละหมวด และเป็นเงินประเภทจ่ายขาด ไม่ต้องส่งคืนคลัง
ซึ่งยังถือเป็นเงิน “ในงบประมาณ”

ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติให้ เงินเหลือจ่าย
ดังกล่าวต้องถูกนำเข้ากองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นเงิน
“นอกงบประมาณ” ที่ต้องใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน จึงไม่เห็นด้วยที่จะบัญญัติตาม
แนวทางดังกล่าว เพราะเงินเหลือจ่ายควรสามารถถูกนำไปดำเนินการในกรณีฉุกเฉินได้สะดวกพ้น
ของสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีการพิจารณา
เทียบเคียงกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... ที่ผ่าน
ความเห็นชอบจากสภานิตบัญญัติแห่งชาติไปแล้ว ซึ่งมีประเด็นอภิปรายในที่ประชุมสภานิตบัญญัติ
แห่งชาติว่า เมื่อองค์กรอิสระได้รับ “เงินอุดหนุน” ตามวิธีการงบประมาณแล้ว หากเหลือจ่าย ตาม
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... ให้ถือเป็นรายได้เพื่อ
นำเข้ากองทุนเพื่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งเงินรายได้จากการสอบบัญชีด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เงินอุดหนุนมาตรา
๑๖๒ เมื่อเหลือจ่ายแล้วนำเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๕๕ จะเปลี่ยนเป็นเงินรายได้เพื่อนำเข้ากองทุน
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่มีข้อพิจารณาเพิ่มเติมว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาการ
ตรวจเงินแผ่นดินมิได้ถูกนำมาใช้กับประชาชน ซึ่งต่างจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริต
แห่งชาติ

อย่างไรก็ดี เพื่อความรอบคอบคณะกรรมการวิสามัญจะนำประเด็นดังกล่าว
ไปพิจารณาในส่วนของหมวด ๑ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอีกครั้ง โดยอาจ
เพิ่มวัตถุประสงค์ของกองทุนในประเด็นเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้ ควรพิจารณาแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งเชิญผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมาชี้แจงประเด็นดังกล่าวเพื่อความชัดเจนต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณา โดยในเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติมให้
สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. .... เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙๖ ให้โอนเงินชดเชยรายได้ที่ได้รับจากงบประมาณประจำปีซึ่งเหลือจ่ายและมีได้นำส่งกระทรวงการคลัง ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใช้บังคับ บรรดาที่ยังไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องใช้ มาเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนที่ประชุมมีมติเชิญผู้แทนสำนักงบประมาณซึ่งประจำเดือน ดังกล่าวต่อไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๗ ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นับระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้น ต่อเนื่องต่อไป

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๙๘

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๙๘ ในการดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย และการดำเนินการให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่างรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ บรรดาที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยถือว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาลไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเด็นที่รอการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง คือ เรื่องทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ กับ บทนิยามศัพท์คำว่า “ร้ายผิดปกติ” ซึ่งการตรวจสอบเรื่องทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติกับการตรวจสอบกรณีร้ายผิดปกติมีกระบวนการและขั้นตอนที่ต่างกัน ทั้งนี้ ประเด็นได้ที่ กรธ. ได้วางหลักการใหม่แล้ว การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ดังกล่าว โดยต้องเตรียมการรองรับตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. แสดงความคิดเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความประสงค์ที่จะให้มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบกรณีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ โดยใช้เพียงขั้นตอนของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบทรัพย์สิน ทำรายงานและซึ่มความผิดได้โดย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า การดำเนินการจะเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกับกระบวนการไต่สวนเก่าและกระบวนการไต่สวนใหม่ รวมถึงกระบวนการตรวจสอบทรัพย์สินด้วย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า ในช่วงเปลี่ยนผ่านพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่ต้องปรับเปลี่ยนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ก็มีการปรับเปลี่ยน เช่น กรณีของผู้ทรงคุณวุฒิ การตั้งองค์กรกรรมการ การบัญญัติพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๔ ในส่วนของวันใช้บังคับได้เว้นระยะเวลาให้จัดทำระเบียบให้ครบถ้วนภายใน ๑๒๐ วัน ทั้งนี้ ระเบียบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดหรือแย้งยังสามารถดำเนินการได้ต่อไปโดยอนุโลม แต่กรณีที่ขัดหรือแย้งย่อมต้องตกไป

ทั้งนี้ ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๙๘ ให้อำนาจดุลพินิจสำหรับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมของการพิจารณาบทเฉพาะกาลร้ายผิดปกติ และอาจเพิ่มเติมมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒ วันใช้บังคับให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. การดำเนินการตามมาตรา ๑๙๘ และที่ต้องดำเนินการ พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ที่ต้องมีบทเฉพาะกาลรองรับเพิ่มเติม โดยต้องสอดคล้องกับหลักการที่ กรธ. ได้ปรับเปลี่ยนหน้าที่และอำนาจไปแล้วด้วย หากมีข้อบกพร่องของ

หน้าที่และอำนาจตาม พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ต้องบัญญัติเพิ่มเติมในประเด็นไดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และสามารถปฏิบัติหน้าที่ไดให้นำเสนอต่อที่ประชุม

มาตรา ๑๘๙

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๘๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งไดรับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพนักงานใต้ส่วนพนักงานใต้ส่วน หรือผู้ช่วยพนักงานใต้ส่วน อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป แต่สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวซึ่งไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓๙ (๑) จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรเกี่ยวกับการใต้ส่วนและความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ในวาระเริ่มแรกภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะคัดเลือกและแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำเร็จปริญญาโททางกฎหมาย และรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือสำเร็จปริญญาตรีทางกฎหมายและรับราชการในสำนักงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี บรรดาที่ผ่านหลักสูตรตามวาระคนหนึ่งแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานใต้ส่วน ก็ได้

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ควรรอการพิจารณาความสอดคล้องของมาตรา ๑๓๙ (๑) ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมรองการพิจารณาความสอดคล้องมาตรา ๑๓๙ (๑)

มาตรา ๑๙๐

ของการพิจารณา

มาตรา ๑๙๐ บรรดา率เบี่ยง ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมากล่าวหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าวมีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งประเด็นซักถามว่า ความในมาตรา ๑๙๐ มีประเด็นใดขัดต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ตอบประเด็นซักถามว่า มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและคำสั่งมอบหมายพนักงานໄต่ส่วนจำนวนกว่า ๒,๐๐๐ ฉบับ ซึ่งอาจขัดหรือแย้งกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในส่วนของคุณสมบัติ จึงต้องพิจารณาเพื่อความรอบคอบอีกรึ

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า ควรบัญญัติวันใช้บังคับสำหรับการดำเนินการในบางมาตรา เช่น หมวด ๒ การໄต่ส่วน เนื่องจากต้องดำเนินการตามกระบวนการໄต่ส่วนที่เป็นระบบใหม่ อาจใช้เวลาประมาณ ๓ เดือนในการดำเนินการ เป็นต้น

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า อำนาจไต่ส่วน “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” บางเรื่องยังไม่ครอบคลุม ดังนั้น จึงต้องพิจารณาบทนิยามศัพท์ให้ครอบคลุมให้ครบถ้วนที่ต้องการตรวจสอบ หรืออาจพิจารณาเปลี่ยนให้เป็น “เจ้าพนักงานของรัฐ” ให้หมด เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ทั้งหมด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ทั้งฉบับ โดยรอการพิจารณาและเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๙๑

รอการพิจารณา

มาตรา ๑๙๑ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีได้ที่อ้างถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้ถือว่าอ้างถึงเจ้าพนักงานของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ทั้งฉบับ โดยรอการพิจารณาบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้มีความชัดเจน

มาตรา ๑๙๒

รอการพิจารณา

มาตรา ๑๙๒ การดำเนินคดีที่ดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหาร ท้องถิ่นและผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ดำเนินการอยู่ในศาลแล้ว ให้ศาลที่รับไว้พิจารณาเมื่ออำนาจดำเนินการต่อไปจนกว่า

คดีจะถึงที่สุด โดยให้ถือเสมอว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีผลใช้บังคับอยู่

ประเด็นอภิราย

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นต่อที่ประชุมว่า การดำเนินคดีกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองบางคดีอยู่ระหว่างการรอฟ้อง ความมีบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับประเด็นดังกล่าวด้วย ซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่ได้ถูกดำเนินการอยู่ในศาล

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า บรร. อาจมีเจตนารมณ์ที่จะให้การดำเนินคดีกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ยังไม่ถูกดำเนินการอยู่ในศาลไม่เป็นความผิดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน บรร. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ประเด็นที่ถูกดำเนินการอยู่ในศาลให้ดำเนินการต่อไป ส่วนกรณีประดิษฐ์ฟ้องและการดำเนินการทำจริยธรรมฟ้องไปแล้ว บรร. ยังมิได้บัญญัติบทเฉพาะกาลรองรับ สามารถบัญญัติเพิ่มเติมได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ทั้งฉบับ โดยมีการพิจารณาบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ยกเว้นบทเฉพาะกาลเพื่อปิดช่องว่างของกฎหมาย โดยบัญญัติบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับเรื่องที่อยู่ระหว่างการฟ้องคดีต่อศาลด้วย

มาตรา ๑๙๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙๓ ในวาระเริ่มแรก เพื่อมิให้เกิดภาระเกินสมควร ในการตราพระราชบัญญัติมาตรา ๑๒๗ จะกำหนดการเริ่มใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละระดับ หรือแต่ละประเภทแตกต่างกันตามที่เห็นสมควรก็ได้

ประเด็นอภิราย

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน บรร. ได้แสดงความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๒๗ นั้น จะมุ่งเน้นเฉพาะตำแหน่งที่ต้องดำเนินการก่อน โดยจะตราเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี โดยคำนึงถึงความสะดวกและระยะเวลาตามที่นายกรัฐมนตรีเห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีมีผู้ร้องขอให้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังกล่าว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๓.๒ พิจารณาตั้งข้อสังเกตต่อการบัญญัติบทเฉพาะกาล

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ได้ตั้งข้อสังเกตในส่วนของบทเฉพาะกาลไว้ ดังนี้

๓.๒.๑ ประเด็นขาดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับความผิดที่ศาลพิพากษาจำคุกจำเลยไปสำหรับความผิดตามพรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ (ที่จะถูกยกเลิก) รวมทั้งโทษที่ได้รับอยู่ยังคงต้องรับโทษต่อไปหรือไม่ เพราะมีกรณียังไม่สามารถนำตัวจำเลยมาลงโทษได้เกิดขึ้น ดังนั้น จึงควรเพิ่มบทเฉพาะกาล บรรดาการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นตาม พรบ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ ยังคงให้เป็นความผิดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้วย

๓.๒.๒ ประเด็นหลักเกณฑ์ระยะเวลาการไต่สวนและมีความเห็นหรืออนุมัติ (มาตรา ๑๘๕) สำหรับกรอบระยะเวลาที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ไม่สามารถดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยเฉพาะกรณีตามมาตรา ๔๖ ควรเพิ่มความเป็นวาระสอง สำหรับความรับผิดชอบพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แล้วเสร็จภายในได้กระบวนการดังกล่าว ควรมีบทยกเว้นความรับผิดไว้ด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมของการพิจารณาบทเฉพาะกาล โดยเฉพาะประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ประเด็นคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีของศาลอยู่ภายใต้บังคับของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่

(๒) ประเด็นคดีที่อยู่ระหว่างรอฟ้องคดีต่อศาลอยู่ภายใต้บังคับของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่

(๓) ประเด็นกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงไปแล้วต้องมีบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่อกรณีดังกล่าวหรือไม่

(๔) ประเด็นการฟ้องคดีโดยไม่สามารถนำตัวจำเลยมาศาลได้ และการดำเนินคดีลับหลังจำเลยมีมาตรการรองรับตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๑๕๖๐ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๗

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ แบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ สภา民族บัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามบทบัญญัติ มาตรา ๗๗ วาระสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดว่า ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพิจฉัตให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยแพร่การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตราชฎาทุกขั้นตอน โดยเผยแพร่เอกสารดังนี้

๔.๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

๔.๑.๒ การวิเคราะห์ความจำเป็นในการตรากฎหมายและการวิเคราะห์ผลกระทบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

๔.๑.๓ ตารางความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

๔.๑.๔ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ในการนี้ได้จัดทำแบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็นโดยมีกำหนดระยะเวลาการเผยแพร่ทางเว็บไซต์จำนวน ๑๕ วัน คือ ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ประกอบด้วยคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ปัจจัยพื้นฐานของบุคคล

๑. เพศ

- ชาย
- หญิง

๒. อายุ (ปี)

- ๒๐ หรือต่ำกว่า
- ๒๐ – ๓๐
- ๓๐ – ๔๐
- ๔๐ – ๕๐
- ๕๐ – ๖๐
- ๖๑ ขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า
- มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส.
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อาชีพ

- รัฐราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- ข้าราชการบำนาญ
- ค้าขาย/ทำธุรกิจส่วนตัว
- เกษตรกร
- รับจ้าง
- นักเรียน/นักศึกษา
- อื่น ๆ

(โปรดระบุ)

ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ....

๑. ท่านคิดว่าการคุ้มครองผู้กล่าวหาหรือผู้แจ้งเบาะแส (มาตรา ๘๗
มาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๒๙) มีความเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการปรับปรุง
อย่างไร

- เหมาะสม ความเห็นเพิ่มเติม _____
 ควรปรับปรุง ความเห็นเพิ่มเติม _____

๒. ท่านคิดว่าการให้ความเป็นธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นผู้บริสุทธิ์
ผู้ถูกกลั่นแกล้งนั้น (มาตรา ๔๙ และมาตรา ๖๕) มีความเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ หรือสมควร
ดำเนินการปรับปรุงอย่างไร

- เหมาะสม ความเห็นเพิ่มเติม _____
 ควรปรับปรุง ความเห็นเพิ่มเติม _____

๓. ท่านคิดว่าการให้อำนาจกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใน การปฏิบัติหน้าที่
ให้สัมฤทธิ์ผล (มาตรา ๒๙ ถึงมาตรา ๔๐ (ส่วนที่ ๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ
ป.ป.ช.)) มีความเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการปรับปรุงอย่างไร

- เหมาะสม ความเห็นเพิ่มเติม _____
 ควรปรับปรุง ความเห็นเพิ่มเติม _____

๔. ท่านคิดว่ามาตรการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. (มาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๔๔ (ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
ป.ป.ช.)) มีความเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการปรับปรุงอย่างไร

- เหมาะสม ความเห็นเพิ่มเติม _____
 ควรปรับปรุง ความเห็นเพิ่มเติม _____

๕. ท่านคิดว่าปริมาณงานที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการมี
ความเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการปรับปรุงอย่างไร

- เหมาะสม ความเห็นเพิ่มเติม _____
 ควรปรับปรุง ความเห็นเพิ่มเติม _____

๖. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม
_____

๔.๒ พิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายใกล้เคียงอย่างยิ่ง

ผลสำรวจเอกสาร ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ประธานคณะกรรมการอธิการ ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่าง ประโภชน์ส่วนบุคคลกับประโภชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ตามที่ที่ประชุมได้มีมติ มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกัน ระหว่างประโภชน์ส่วนบุคคลกับประโภชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... พิจารณาความในหมวด ๖ การขัดกัน ระหว่างประโภชน์ส่วนบุคคลและประโภชน์ส่วนรวมของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ โดยให้ตั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาให้เกิดความสอดคล้องของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับต่อไป นั้น ในวันนี้ซึ่งบ่ายจะมีการพิจารณาประเด็นดังกล่าวตามที่ที่ประชุมมอบหมาย ผลการพิจารณาเป็น ประการใดจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสต่อไป

นายก้านรงค์ จันทิก ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการอธิการ ในฐานะประธาน คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. .... ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ตามที่ที่ประชุมได้มอบหมาย ให้คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. .... พิจารณาหมวด ๗ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปราม การทุจริต และหมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นั้น เนื่องจาก คณะกรรมการดังกล่าวมีมติว่า สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาชุดที่หนึ่ง มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวไม่ได้ถูกยกร่างจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือ กร. แต่เป็น การยกร่างของสำนักงาน ป.ป.ท. จึงมุ่งเน้นการทำงานของสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหลัก และมีมติว่า จะไม่ส่งร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี และจะไม่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวต่อไป อีกทั้ง ร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวไม่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เลย

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีความเห็นว่า ประเด็นสำคัญตามร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริม และคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. .... ได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ใน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว แต่หากจะนำเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ใหญ่เกินไป ซึ่งบางประเด็นควรเป็นเพียงหนึ่งในมาตรการและกลไกตามมาตรา ๓๒ เท่านั้น รวมถึง การส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนโดยใช้เงินของกองทุนต่อไป

อย่างไรก็ดี เพื่อให้เกิดความชัดเจน ควรตั้งข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ โดยแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ว่า ร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญด้วย ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนต่อไป

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรร. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีคำรับรองอย่างเป็นทางการให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาประเด็นความสอดคล้องของการส่งเสริมและคุ้มครองประชาชนในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติตั้งข้อสังเกตห้ายரายงานของคณะกรรมการวิสามัญ โดยเพิ่มเติมประเด็นการบัญญัติร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๓ ด้วย ทั้งนี้ ความในหมวด ๗ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และหมวด ๑๐ กองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการวิสามัญจะนำกลับมาพิจารณาต่อไป โดยยึดร่างของ กรร. เป็นหลัก เนื่องจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับหลักการไปแล้ว แต่หากกรรมการวิสามัญมีความเห็นเป็นอย่างอื่น และไม่สามารถหาข้อยุติในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้ สามารถ “สงวนความเห็น” เพื่อเสนอความเห็นต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปได้

๔.๓ กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติดังนี้

๔.๓.๑ ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการวิสามายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

๔.๓.๒ ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการวิสามายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

๔.๓.๓ ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการวิสามายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว พลตำรวจเอก ขชราลัย สุขสมจิตร ประธานคณะกรรมการวิสามัญ กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา

นางรัณยา ศรีสุพรรณ นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒ ผู้จัดทำบันทึกการประชุม

คณะกรรมการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๗ โดยไม่มีการแก้ไข ในการประชุมครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และมีมติให้เผยแพร่บันทึกการประชุมดังกล่าว

พลเรือเอก

(กฤษฎีกา เจริญพาณิช)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ